

Svojemu prvemu učitelju.

Solskemu nadzorniku g. Vilibaldu Rusu.

Ali še veš?
Na visokem katedru globus je stal,
ti kazal si svet;
solnčni žarek na krogli je lesketal;
Amerika blestela kot cvet —
zlata cvet tujih tal ...

Domovina je bila kot drobni,
komaj vidni ptič
s strto perotjo;
k morju je silil drobni ptič,
opešal med potjo ...

Tvoj obraz je bledelel,
glas tvoj drhtel:
»Nikamor ptica ne more,
zlomili so ji perot,
a vi ste negodni nje ptički,
v svobodo vam kaže pot —

Jaz sam sem ptič, moja perot
pristrižena je, kako naj vas letati učim,
če sam ne letim?« —

Kanila ti solza je na Goriško,
v Adriji sivi vtonila ...
Ali še veš? —

Gustav Strniša.

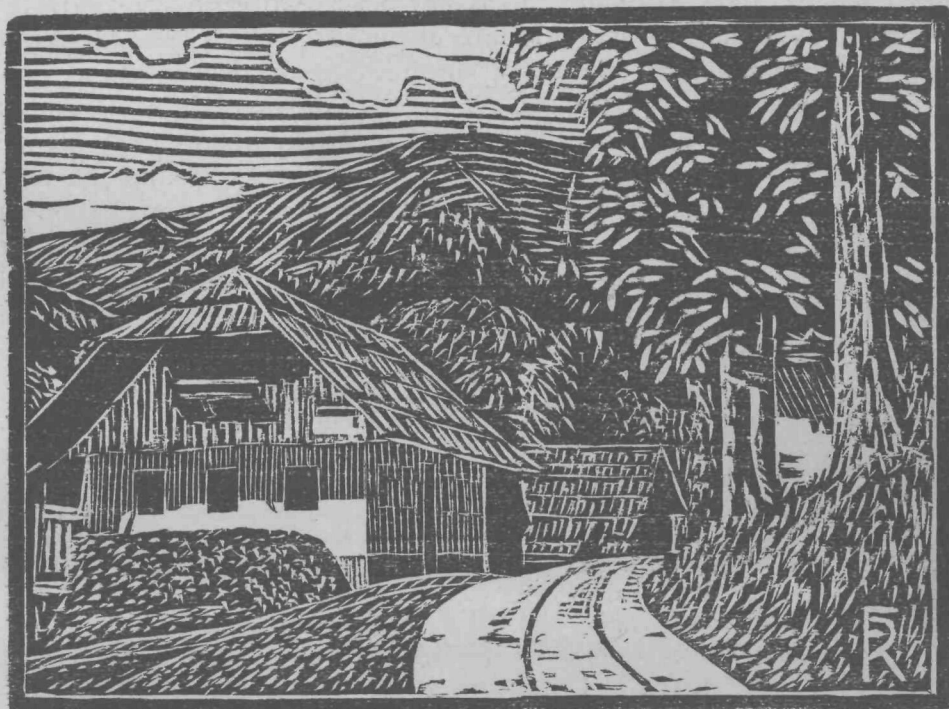
FR. ROJEC:

Na Golico!

relepi majski dnevi vabijo in kličejo v prirodo, ki je na novo oživljena ter zopet bogato okrašena z zelenjem in cvetjem. Temu vabilu se radi odzovejo mladi in stari. Zato vsakdo, posebno pa mladina v svojem svobodnem času in ob ugodnem vremenu zapusti mrke prostore stanovanja in veselo pohiti na izprehod. Kdor ima čile noge in lahka pljuča, pa se ne zadovolji z navadnim cestnim izprehodom, temveč se napoti v gozd in — če dopuščajo okolnosti — se potruzi, da pride čim višje na hribe in gore. Človek je že tako ustvarjen, da mu duh in srce hrepenita višje in višje nad mračne in vlažne zemeljske

nižine in silita tudi telo, da se po zmožnostih spenja z njima na najvišje zemeljske točke, ki jih more doseči s svojimi močmi. Zrakoplovec se zdaj lahko dviga z letalom visoko pod nebo, toda taki zračni poleti so dragi in nevarni. Vesel in zadovoljen naj bo vsak, kdor ima zdrave in krepke noge, da more hoditi na bližnje holme in hribe ter plezati tudi na daljne visoke gore, ako ga to veseli.

Pot na Golico

Na gorah uživamo krasen razgled okrog po bližnjem in daljnem svetu, na gorah rasto divne in žlahtne planinske cvetice in tamkaj žive najlepše in najznamenitejše žuželke. S pohodi v visoke gorske kraje pa si tudi krepimo telesne in duševne moči. Zato so priporočljivi taki izleti vsakemu zdravemu človeku.

Pred vojno sem bival v Radovljici in sem ob prilikah svojih gorskih pohodov najrajši obiskoval Golico nad Jesenicami, kamor prideš z jeseniške železniške postaje v dobrih treh urah. Golica je visoka 1835 m. Na njej stojita dve planinski koči, ena na vrhu, a druga nekoliko niže. Hoja na to goro pa je jako prijetna in tako lahkotna, da pride nanjo brez težkoč vsak dobro hodeči 4 letni ali 5 letni otrok. Od Jesenic do gorskega znožja drži skozi prijazne gorske gozdiče, polje in vasi lepa cesta, ki jo kaže naša sprednja slika, a v reber na goro drži skozi gozd in po senožetih navadna vozna pot, ki ni nikjer naporno strma.

Golica je znana po cveticah narcisih, ki ji v mesecu maju pobeli spodnje bregove, toda v poznejših mesecih zacveto tudi po tratih na njenih gornjih pobočjih. Z vrha se posebno lepo vidi na koroško stran, v Dravsko dolino, na Vrbsko jezero in daleč tja čez na Turske gore. V prejšnjih letih sem se vselej z veseljem oziral na te lepe in znamenite kraje, ki so bili nekdanje središče slovenske domovine. Na dejal sem se, da v kratkem tudi tjakaj poseže združena Slovenija in združena Jugoslavija s svojimi materinskimi rokami in vse kraje, kjer žive Slovenci v večini, objame in sprejme v svoje naročje.

Po nesrečnem ljudskem glasovanju na Koroškem je ves Korotan pripadel Avstriji, a naše uboge koroške rojake imajo zdaj Nemci popolnoma v svoji oblasti. Prilično še vedno rad hodim na lepo Golico, toda pri srcu mi je sedaj vselej tesno in zdi se mi, kakor da bi romal na goro Kalvarijo, ko se bližam zelenemu slemenu Golice in vidim gori kamenite državne mejnike. Zadnjič sem bil na Golici lani 26. maja in takrat sem zapisal v spominsko knjigo v spodnji koči nastopne vrstice:

Tu danes je krasno:
nebo mi 'je jasno,
narcisi cvetó,
da bel je ves breg,
kot padel bi sneg;
na vrhu pa res
še sneg je, a ves
pač kmalu skopni,
saj solnce topló
spet greje zemljó.

Srce me boli,
ker tu že mejí
država na nas,
ki stotine let
ogroža naš svet,
a zadnji je čas
še ves Korotan
ugrabila nam
in bratov sto tisoč
umira nam tam!

Narcis in vrhnja koča na Golici